

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4806/20

לפני: כבוד השופט מ' מזוז
כבוד השופטת י' וילנר
כבוד השופט א' שטיין

העותרים: 1. איתן חברוני
2. אליהו ונונו

נגד

המשיבים: 1. המפקח על המכרות
2. שורק חציבה בע"מ
3. מלט הר טוב בע"מ

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: י"ד בחשון התשפ"א (1.11.2020)

בשם העותר 1: עו"ד יוסי אור-הכהן

בשם העותר 2: עו"ד ליאור דץ

בשם המשיב 1: עו"ד רנאד עיד

בשם המשיבות 2-3: עו"ד יניב מטלס

פסק-דין

השופט א' שטיין:

העתירה

1. העתירה שלפנינו תוקפת את רישיון החציבה שנתן המשיב 1, המפקח על המכרות (להלן: המפקח) למשיבה 2, שורק חציבה בע"מ, במחצבת דהר על עירק (להלן: המחצבה) ביום 4.5.2020.

2. המחצבה ממוקמת באזור הר טוב ונמצאת כבעלותה הפרטית של המשיבה 3, מלט הר טוב בע"מ, חברת האם של המשיבה 2. שתי המשיבות הללו תיקראנה להלן בעלות הזכויות במחצבה או בעלות הזכויות. על שטח המחצבה חלה תכנית ת/5/32/47 (להלן: התכנית), אשר מטרתה היא לאתר חומרי גלם הדרושים להפקת צמנט. פרט להוראות התכנית, אשר במסגרתה נעשית החציבה במחצבה מזה שנים רבות, המחצבה חוסה בצילה של תמ"א 14 ב – תכנית מתאר ארצית לכרייה וחציבה, שמטרתה מיצוי חומרי הגלם בשטחי המחצבות.

3. ביום 25.3.2018 ניתן למשיבה 3 רישיון חציבת חומר למלט, החל ביום 1.4.2018 ועד ליום 31.3.2019. בד-בבד עם קבלת הרישיון, ביקשו בעלות הזכויות במחצבה מהמפקח להתיר להן פינוי ומכירה של חומר טפל כפעולה משנית לחציבת הגיר למלט במחצבה. במסגרת הבקשה נטען כי לצורך חציבת החומר למלט יש להסיר שכבות חומר אחרות המכסות אותו, ואותו חומר טפל ניתן לניצול ולמכירה. במענה לבקשה כאמור השיב המפקח כי יתאפשר פינוי החומר הטפל ומכירתו. כן ציין המפקח, כי למיטב הבנתו המצב התכנוני אינו מטיל איסור על חציבה ופינוי שכבות ביניים של חומר טפל, ובלבד שחציבת החומר נחוצה לצורכי פיתוח המחצבה ולקידום מטרתה. עם זאת, המפקח סבר כי נכון יהיה לפעול לתיקון התכנית באופן שלא ישאיר מקום לספק באשר לפעילות המותרת במחצבה, וכי על בעלות הזכויות להמציא חוות דעת גיאולוגית עד לתום תקופת הרישיון.

4. ביום 30.8.2018 פנתה עמותת שומרי הסף (להלן: העמותה) אל המפקח בטענה כי במחצבה נעשית פעילות בלתי חוקית. פניה זו הלינה על חציבת החומר הטפל שאינו מהווה בסיס לצמנט. בתשובתו לפניית העמותה הבהיר המפקח כי לשם הפקת חומר הגלם למלט קיים צורך בסילוק שכבות של חומר טפל, וכי פעילות זו איננה מנוגדת לרישיון החציבה. המפקח אף ציין כי יתכן שיש בפעילות זו עדיפות בהיבט הסביבתי על פני הערמת החומר הטפל בתחומי המחצבה. בעקבות חילופי הדברים כאמור, ביום 19.11.2018, הגישה העמותה לבית משפט זה עתירה במסגרתה ביקשה להורות למפקח על הפסקת הפעילות במחצבה עד לאישור תכנית מפורטת וקבלת רישיון חציבה על בסיס התכנית שתאושר (בג"ץ 8206/18 עמותת שומרי הסף – התנועה להגנת ערכי שלטון החוק נ' המפקח על המכרות (13.6.2019) (להלן: בג"ץ שומרי הסף)).

5. לאחר הגשת העתירה, הומצא למפקח הסקר הגיאולוגי שנערך על ידי בעלות הזכויות במחצבה. על בסיס ממצאי הסקר, הגיע המפקח למסקנה שחציבת השכבות המשמשות לצורך הפקת צמנט אינה מחייבת חציבת חומרים טפלים; ומשכך, הודיע

המפקח לבעלות הזכויות כי הרישיון שיונפק להן יוגבל להפקת מלט בלבד וכי כריית החומר הטפל לא תתאפשר. כפועל יוצא מהתפתחות זו, העתירה נשוא בג"ץ שומרי הסף התייתרה ונדחתה.

6. בתום ההליך נשוא בג"ץ שומרי הסף, החלו בעלות הזכויות במחצבה לקדם בוועדה המחוזית ירושלים תכנית מפורטת למחצבה (תכנית 102-0749036 "מחצבת שמשון – הר טוב") (להלן: התכנית החדשה) וכן הגישו לוועדה המקומית לתכנון ובנייה בית שמש בקשת הקלה לחמש שנים לקבלת היתר לכרייה וחציבה של כל סוגי האבן וחומרי הגלם. בקשה זו נתקלה בהתנגדויות מטעם העמותה, מטעם העותרים בהליך דכאן ומטעם מושב נחם. ביום 9.9.2019 פנה המפקח אל הוועדה המקומית בכדי להביא לידיעתה כי הוא רואה חשיבות רבה באישור הבקשה, מאחר שההקלה המבוקשת תואמת את מדיניות התכנית הארצית כפי שנקבעה בהוראות תמ"א 14. ביום 19.9.2019 החליטה הוועדה המקומית לאשר את בקשת ההקלה, בכפוף להגשת חוות-דעת סביבתית. עניין התכנית החדשה הובא בפני הוועדה המחוזית ביום 20.1.2020, וביום 17.2.2020 הורתה הוועדה על הכנת תסקיר השפעה על הסביבה.

7. במקביל, פנו בעלות הזכויות במחצבה אל המפקח בבקשה לבחון מחדש את עמדתו ביחס לכריית החומרים הטפלים במחצבה. בעלות הזכויות תמכו את עמדתן בחומרים מקצועיים חדשים לפיהם יש הכרח בכריית החומר הטפל. ביום 30.3.2020, החליט המפקח לשקול את בקשתן של בעלות הזכויות לחציבת יחידה גיאולוגית M (המכילה את החומר הטפל) לצורך הגעה ליחידה גיאולוגית D (המכילה את הגיר). ביום 3.5.2020, קיבל המפקח את בקשתן של בעלות הזכויות. למחרת, ביום 4.5.2020, קיבלו בעלות הזכויות מהמפקח רישיון חציבה חדש עד ליום 31.3.2021.

8. ביום 11.6.2020 פנו העותרים אל המפקח בדרישה לבטל את רישיון החציבה החדש. ביום 23.6.2020 השיבה לשכת היועצת המשפטית במשרד האנרגיה לעותרים כי המפקח לא התיר כרייה של חומרים טפלים ללא הגבלה, אלא רק את אלו הנדרשים לצורך הגעה לגיר. ביום 13.7.2020 הוגשה העתירה דכאן יחד עם בקשת העותרים למתן צו ביניים. ביום 4.8.2020, דחתה השופטת י' וילנר את הבקשה למתן צו ביניים והתיק נקבע לדיון שנערך לפנינו.

9. טענתם העיקרית של העותרים היא שהמפקח חרג מסמכותו כאשר נתן ביום 4.5.2020 את רישיון החציבה החדש לבעלות הזכויות במחצבה. לטענתם, רישיון זה מנוגד לדין, לתכנית החלה על המחצבה, ואף לתמ"א 14ב; ולמפקח אין סמכות לאשר את מכירת החומר הטפל, אלא רק חציבה לטובת מפעל המלט הסמוך. העותרים משליכים את יהבם על האמור בסעיף 5 לתכנית הקיימת אשר מגדיר את מטרתה כ"איתור שטח למחצבות דהר אל עירק והר מרמיטה להפקת חומרי גלם הדרושים להפקת צמנט במתקני הייצור של מפעל "נשר" הר-טוב". לטענתם, הוראה זו איננה מאפשרת כרייה ומכירה של חומר טפל.

10. כמו כן טוענים העותרים כי במקרה דנן לא הוגשה תכנית מפורטת בנושא ולא נערך תסקיר השפעה על הסביבה המתייחס לכריית החומר הטפל – הכל בניגוד לתמ"א 14ב.

11. עוד נטען כי מתן הרישיון כאמור חמור אף יותר כאשר תלויה ועומדת בפני וועדת הערר המחוזית בקשה למתן הקלה בתנאי החציבה – הליך שבגדרו נקבע כי יש להכין תסקיר השפעה על הסביבה. לטענת העותרים, מדובר במסלול עוקף דין, המהווה forum shopping: מציאת הגורם הממלכתי – המפקח – שייתן לבעלות הזכויות במחצבה את מבוקשן. העותרים סבורים כי בהליכתו במסלול זה, אשר הותווה על ידי בעלות הזכויות, בחר המפקח להתעלם מהמפגעים הסביבתיים שבפעילות המחצבה. לדידם, רישיון החציבה החדש שהעניק המפקח לבעלות הזכויות מרוקן מתוכן את הבקשה התלויה ועומדת למתן היתר להקלה בתנאי החציבה.

12. עוד טוענים העותרים כי המפקח הוציא את רישיון החציבה החדש בניגוד לקביעת היחידה הסביבתית והמשרד להגנת הסביבה. נטען כי היחידה הסביבתית הקפידה את האישורים שנתנה למחצבה בשל נתונים שגויים בדו"ח הסביבתי, וזאת עד לביצוע מדידות ריכוזי מזהמים באזור המחצבה. העותרים מציינים כי הם מודעים לכך שהחלטה בנושא ניתנה בהקשר אחר, אך לשיטתם יש לה תחולה במקרה דנן לאחר שנמצא כי התכנית החדשה פוגעת בסביבה.

13. העותרים מוסיפים וטוענים כי הענקת רישיון החציבה החדש על ידי המפקח עומדת בניגוד לפסיקתו של בית משפט זה בבג"ץ שומרי הסף, אשר ניתנה על בסיס החלטת המפקח להנפיק לבעלות הזכויות במחצבה רישיון מצומצם להפקת צמנט בלבד. בהקשר

זה נטען, כי אין זה ייתכן שהמפקח ישנה את עמדתו בחלוף פחות משנה, ועל כן מוטל על המפקח הנטל לשכנע את בית המשפט מדוע עשה כן ולהציג את המידע החדש שגרם לו לשנות את דעתו.

14. עוד טוענים העותרים, כי התנהלות המפקח מעלה חשד כבד לשקילת שיקולים זרים, לחוסר תום-לב, וכן לכך שמדובר בהחלטה פסולה שמקורה ב"שבי רגולטורי" (regulatory capture), אשר איננה מתחשבת בנוק הכבד שנגרם לתושבי האזור מפעילות המחצבה.

טענות המפקח

15. לטענת המפקח, החלטותיו הן החלטות מקצועיות באופיין, הנתונות מעצם טבען לשיקול דעתה של הרשות המנהלית. התערבות בג"ץ בהחלטות כאלה הינה מצומצמת עד מאוד, ובמקרה דנן אין לה מקום.

16. המפקח מפרט וטוען כי רישיון החציבה ניתן בהתאם למצב התכנוני החל על המחצבה. טענות העותרים הן ברובן טענות במישור התכנוני, אשר בעניינן קיים סעד חלופי בדמות פניה לבית המשפט לעניינים מינהליים. זאת ועוד: כפי שהובהר בבג"ץ שומרי הסף, טענות כאלה יש להביא לפני מוסד התכנון הרלבנטי – והמפקח אינו הכתובת הנכונה.

17. עוד טוען המפקח, כי ככל שחציבת חומרים טפלים היא פעילות משנית הנדרשת לחציבת חומר למלט, הרי שאין מקום למנוע את שיווקם של חומרים אלו (חלף הישארותם בשטח המחצבה תוך הסבת נזק לסביבה). מובן מאליו הוא, לדבריו, כי רישיון החציבה כולל באופן אינהרנטי את האפשרות לעבד ולמכור את החומר הנחצב. הרישיון ניתן רק לאחר שהוכח למפקח כי על מנת לאפשר את כריית החומר למלט ביחידה גיאולוגית מסויימת, קיים הכרח לכרות את שכבת החומר הטפל שמעליה. המפקח מסכם וטוען, כי הענקת הרישיון החדש לבעלות הזכויות במחצבה איננה מהווה שינוי מהותי מהחלטתו הקודמת.

18. לטענת המפקח, חוות הדעת הסביבתית אשר נמנעה, בשלב זה, מלתת "אור ירוק" להקלה המבוקשת בתנאי הכרייה – באופן שיאפשר לחצוב את כל סוגי האבן וחומרי הגלם – נוגעת לפעילות השונה מהותית מהפעילות המותרת במחצבה כיום. מחוות דעת זו אף עולה במפורש כי אין בה כדי למנוע מהמפקח להתיר את ביצוע הכרייה

בהתאם למצב התכנוני הנוכחי. זאת ועוד: מתן רישיון חציבה לפי הוראות תמ"א 14 ב איננו מצריך קבלת דו"ח סביבתי.

19. בנוסף טוען המפקח כי לא מוטלת עליו שום חובה משפטית לקבוע תנאים לצמצום המפגעים הסביבתיים במסגרת רישיון החציבה.

טענותיהן של בעלות הזכויות

20. לטענת בעלות הזכויות במחצבה, העתירה דכאן ממחזרת טענות ישנות אשר בדונו ונדחו במסגרת בג"ץ שומרי הסף. בדונו באותו עניין, בית משפט זה לא קיבל את טענות העותרים נגד רישיון החציבה, ואין זה ייתכן שהעותרים ישובו ויעלו כל שנה טענות זהות נגד חידוש הרישיון. בעלות הזכויות טוענות, על כן, כי כל אימת שהן עומדות בתנאיו של רישיון החציבה שבידיהן, אין מקום לדון מחדש בעניינן.

21. בעלות הזכויות מוסיפות וטוענות, כי טענות העותרים אינן מכוונות כנגד בעל הדין הנכון, שכן הסמכות לקבוע אם מחצבה מהווה מפגע סביבתי נתונה למשרד להגנת הסביבה, ולא למפקח על המכרות, שסמכותו מתחילה ומסתיימת במתן רישיון חציבה בהתאם לתכנית אשר חלה על המחצבה.

22. יתרה מכך: לטענת בעלות הזכויות, העתירה הוגשה בשיהוי ניכר מאחר שהיא תוקפת את החלטת המפקח מיום 4.5.2020 שעל בסיסה מתקיימת פעילות במחצבה.

23. בעלות הזכויות במחצבה גם טוענות לאי-ניקיון כפיים של העותרים. בהקשר זה נטען, כי העתירה ממומנת על ידי גורמים חיצוניים להליך המשפטי אשר מנסים לנווט את ההליך כראות עיניהם משיקוליהם העסקיים. מדובר בגורמים שלטענת בעלות הזכויות מקדמים אינטרסים כלכליים של עצמם, תוך שהם מנסים לחסום את התחרות בענף המלט.

24. לטענת בעלות הזכויות, המפקח רשאי, ואף חייב, להתיר להן לחצוב את מלוא המשאבים המצויים במחצבה, ללא הבחנה אם הדבר נצרך לתעשיית המלט ואם לאו; וכי הטענה כי המפקח כביכול איננו רשאי להתיר עיבוד ושימוש בחומרים טפלים משוללת כל יסוד. זאת ועוד: נטען כי אם הייתה חוסר סבירות כלשהי בהחלטות המפקח, הרי שהדבר התבטא בהחלטתו לצמצם את רישיון החציבה ולא בהחלטתו להתיר להן לחצוב.

25. כמו כן טוענות בעלות הזכויות, כי השארת החומר הטפל בשטח המחצבה ייצור מפגע סביבתי חמור בהרבה מזה אשר נגרם לכאורה מהשינוע של החומר. לדבריהן, השארת חומר כאמור אף מנוגדת לצורך הציבורי ולהוראות תמ"א 14ב, שמטרתן היא להביא לניצול מיטבי של משאבי הטבע.

26. עוד נטען, כי ניסיונם של העותרים לקשר בין בקשת ההקלות התלויה ועומדת לבין רישיון החציבה הנוכחי, נועד להטעות את בית המשפט. בקשת ההקלות מתייחסת להחלטת המפקח שלא להתיר לבעלות הזכויות שימוש מלא במחצבי הטבע; היא לא יועדה להכשיר את חציבת יחידה M או יחידה D בלבד, אלא מדובר בתכנית רחבה בהרבה.

27. לטענת בעלות הזכויות, היחידה לאיכות הסביבה לא קבעה כל קביעה נגד המחצבה, ובשום שלב לא הודיעה כי היא מבטלת את אישור העסק אשר ניתן למחצבה.

28. לבסוף נטען, כי אין מקום להתערב בהחלטת המפקח ובשיקול דעתו המקצועי. בהקשר זה, בעלות הזכויות מבהירות וטוענות כי העובדה שהמפקח לא אישר תחילה את חציבת החומר הטפל, ונתן את אישורו לכך רק אחרי עיון מחדש ושקילת החומרים החדשים שהונחו לפניו, מלמדת על כך שהלה הפעיל את שיקול דעתו המקצועי בסבירות ובמידתיות.

דיון והכרעה

29. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים וסימוכיהן, הגעתי למסקנה כי בעתירה זו אין ממש ודינה להידחות.

30. כפי שהטעים חברינו השופט ע' פוגלמן בדונו בעניין אחר, נקודת המוצא לדיון היא כי הבעלות במקרקעין משתרעת "מתהום ארעא עד רום רקיעא" (ראו: עע"מ 683/13 רשות שדות התעופה נ' טויטו (3.9.2015), פסקה 20). כלל בסיסי זה מעוגן בסעיף 11 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969, אשר קובע לאמור:

"הבעלות בשטח של קרקע מתפשטת בכל העומק שמתחת לשטח הקרקע, בכפוף לדינים בדבר מים, נפט, מכרות, מחצבים וכיוצא באלה [...]"

31. זכות זו (להלן: זכות הבעלות) כפופה לחריגים הבאים לשרת את טובת הכלל. החריג הרלבנטי לענייננו-שלנו נקבע בהוראת פקודת המכרות (להלן: הפקודה) כי חציבה במחצבים טעונה רישיון (כאמור בסעיף 3 לפקודה), וכן בסעיף 109(1) לפקודה אשר קובע לאמור:

”[...] רשאי שר הפיתוח לתת לכל אדם מתאים, לאחר תשלום האגרות הקבועות [...] רישיון לפתוח מחצבה [...]”.

הסמכות למתן רישיון לפי סעיף 109 לפקודה הואצלה למפקח, אשר פועל בהתאם לתנאים הקבועים בתקנות המכרות (רישיונות חציבה), התשל”ח-1978. מתן הרישיון מעניק לבעלי הזכויות בקרקע את זכותם לחצוב בשטח אשר בבעלותם, בכפוף לתנאים שנקבעו לכך.

32. בעתירה זו, העותרים שבים ותוקפים את רישיון החציבה שהעניק המפקח לבעלות הזכויות, ובעיקר את החלטתו לאפשר להן לחצוב ולמכור את החומר הטפל המופק כחלק מהליך החציבה. המפקח מצידו סבור כי בעלות הזכויות עמדו בנטל ההוכחה כי קיים הכרח לחצוב בשכבת החומר הטפל (השכבה הגיאולוגית M) על מנת להגיע לחומר הדרוש להפקת צמנט מצוי ביחידה הגיאולוגית D. משנחצב החומר, סבור המפקח כי אין מקום למנוע את מכירתו. בעבר הגיע המפקח למסקנה כי אין הכרח בחציבת החומרים הטפלים ועל בסיס החלטה זו התייתר הדיון בבג”ץ שומרי הסף והעתירה נדחתה, אולם מאז הוצגו בפני המפקח חוות דעת חדשות אשר שכנעוהו כי יש צורך בחציבת החומר הטפל ביחידה מסוימת, אשר רק לגביה ניתן לבעלות הזכויות הרישיון לחציבת החומר הטפל.

33. לאחר שבחנתי את השתלשלות העניינים, נחה דעתי כי החלטת המפקח ניתנה על בסיס שיקולים מקצועיים. הוכח כי המפקח אף נקט במשנה זהירות כאשר בחר שלא לאשר את חציבת החומר הטפל עד אשר שוכנע, מעבר לכל ספק, כי יש הכרח בחציבתו. הרישיון לחציבת החומר הטפל שניתן לבסוף לבעלות הזכויות במחצבה הינו מצומצם ומתייחס ליחידה גיאולוגית מסוימת בלבד, שלגביה שוכנע המפקח בחיוניות החציבה.

34. למותר לחזור ולציין את אשר ידוע לכל: החלטות המפקח בעניינים אלו נטועות בשיקול דעתו המקצועי, שהפעלתו נהנית מחזקת התקינות, ובו אין אנו נוהגים להתערב (ראו: עע”מ 4072/11 עיריית בת-ים נ’ לוי, פסקה 30 והאסמכתאות שם (6.11.2012); דפנה ברק-ארז משפט מינהלי – משפט מינהלי דיוני ת 28-24 (2017)). בענייננו-שלנו,

העותרים לא עמדו בנטל להפריך את חזקת התקינות. יתרה מכך: טענות העותרים לשיקולים זרים ולשבי רגולטורי אינן מבוססות כלל, ומוטב היה על כן אילו לא נטענו (ראו: בג"ץ 4500/07 יחימוביץ' נ' מועצת הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה, פסקה 12 (21.1.2007)).

35. ברי הוא, כי רישיון החציבה החדש – כל אימת שעודנו בתוקף – מסיר את המגבלה אשר הוטלה קודם לכן על זכות הבעלות שבידי בעלות המחצבה. הסרתה של מגבלה כאמור מאפשרת לבעלות המחצבה לנהוג בה ובכל המצוי בה מנהג בעלים; ולפיכך מותר להן למכור את החומר הנחצב כראות עיניהן.

36. טענת העותרים כי סעיף 5 לתכנית אינו מתיר מכירה של החומר הנחצב לאו טענה היא. סעיף 5 קובע כי מטרת התכנית היא להפיק את חומרי הגלם הדרושים להפקת צמנט, בכפוף לקבלת היתר בניה ורישיון. הווה אומר: הסעיף מתיר לבעלות המחצבה לבצע את כל אשר הרישיון שהעניק להן המפקח מתיר על מנת להגיע למלט. המפקח מצידו סבר כי רישיון החציבה כולל באופן אינהרנטי את האפשרות לעבד ולמכור את החומר הטפל הנחצב, ואין בסעיף 5 כדי לסתור הנחה זו. באשר לטענה כי סעיף זה איננו מתיר את מכירת החומר שנחצב – ההיתר הדרוש גלום בזכות הבעלות של בעל המחצבה. יתרה מכך: מוסדות התכנון אשר אישרו את התכנית ממילא אינם מוסמכים להכתיב לאזרחים את דרכי המסחר, ואילו התיימרו לעשות כן בגדרי התכנית, דברם היה בטל מדעיקרא. מוסדות התכנון מוסמכים לעסוק רק במדיניות התכנון, בתכניות בנייה לסוגיהן ובהיתרי בנייה (ראו: שרית דנה ושלום זינגר דיני תכנון ובנייה א 97 (2015)).

37. ניסיון העותרים לערבב בין רישיון החציבה החדש והמצומצם, שכאמור הוענק לבעלות הזכויות עד ליום 31.3.2021, לבין בקשת ההקלה הרחבה, אשר מונחת בפני הוועדה המקומית בבית שמש, אף הוא נדון לכישלון. בין שני אלו לא קיים כל קשר או תלות משפטית. חוות הדעת הסביבתית עליה הסתמכו העותרים, גם היא איננה קשורה לרישיון ואינה מגבילה את סמכות המפקח להוציאו.

38. שאר טענות העותרים הן טענות תכנוניות מובהקות. חיציהן של טענות אלו מופנים כלפי מוסדות התכנון – להבדיל מהמפקח – ומקומן להישמע, אם בכלל, בבית משפט לעניינים מינהליים, כאמור בסעיף 10 לתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000. טענות אלו אינן קשורות למפקח ולרישיון שהלה הוציא, ועל כן איני רואה כל סיבה לדון בהן כאן.

39. סוף דבר: רישיון החציבה מושא העתירה הוצא בדל"ת אמות הסמכות הנתונה למפקח ובהתבסס על שיקול דעת מקצועי, ענייני ונטול פניות שהלה הפעיל. מכוחו של רישיון זה, בעלות הזכויות במחצבה רשאיות לחצוב את החומר הטפל ולמכרו כראות עיניהן.

40. אשר על כן, אציע לחבריי לדחות את העתירה ולחייב את העותרים, ביחד ולחוד, לשלם למשיב 1 הוצאות משפט בסך כולל של 30,000 ₪ ולשלם סכום זהה – 30,000 ₪ – למשיבות 2-3 יחדיו.

ש ו פ ט

השופט מ' מזוז:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופטת י' וילנר:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט א' שטיין.

ניתן היום, ו' בכסלו התשפ"א (22.11.2020).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט